RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

nr. 224.669 van 17 september 2013
in de zaak A. 201.864/VII-38.260.

In zake : 1. Jan VAN DEN AUDENAERDE
2. Jan WANTEN
3. Dirk 'S JONGERS
4. Antoon VAN ROMPAYE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Frédéric Coryn
kantoor houdend te 9000 Gent
Fortlaan 77
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door
de Vlaamse regering
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Filip Vincke
kantoor houdend te 8580 Avelgem
Kasteelstraat 13
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkomende partij :
de Intercommunale ISVAG
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Patrick Van Der Straten
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Mechelsesteenweg 120, bus 4
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 26 september 2011, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur van 29 juni 2011 waarbij de bestuurlijke beroepen ingediend tegen de beslissing van de deputatie van de provincie Antwerpen van 18 november 2010,

houdende het verlenen aan de OV Isvag van de milieuvergunning voor het verder exploiteren en veranderen van een afvalverbrandingsoven, gelegen aan de Boomsesteenweg 1000 te Wilrijk, slechts gedeeltelijk gegrond worden verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekers hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

De tussenkomende partij heeft een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 11 januari 2012. De tussenkomende partij heeft een memorie ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Eric Lancksweerdt heeft een verslag opgesteld.

De verzoekers hebben een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partij en de tussenkomende partij hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 28 februari 2013.

Staatsraad Peter Sourbron heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Pieter Thomaes, die loco advocaat Frédéric Coryn verschijnt voor de verzoekers, advocaat Filip Vincke, die verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Esterelle Goetstouwers, die loco advocaat Patrick Van Der Straten verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Eric Lancksweerdt heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De tussenkomende partij exploiteert aan de Boomsesteenweg 1000 te Wilrijk een afvalverbrandingsoven. De lopende basisvergunning voor de exploitatie dateert van 7 januari 1982 om te verstrijken op 7 januari 2012. Nadien was die vergunning nog het voorwerp van verscheidene wijzigingen.

3.2. Op 22 juli 2010 dient de tussenkomende partij een milieuvergunningsaanvraag in om de afvalverbrandingsoven verder in bedrijf te houden en te veranderen door uitbreiding en wijziging.

3.3. Op 18 november 2010 verleent de deputatie van de provincie Antwerpen de gevraagde vergunning. Tegelijk wordt akte genomen van een aantal klasse 3-inrichtingen. De milieuvergunning wordt afhankelijk gesteld van de naleving van twee bijzondere milieuvoorwaarden. Eén van die voorwaarden luidt als volgt :

> "Binnen 1 jaar na de vergunningverlening wordt de huidige SNCR techniek technisch geoptimaliseerd en toegepast zodat de NOx-emissies dalen. Dit wordt aangetoond aan de hand van een nieuwe modellering waarbij de immissiebijdrages ter hoogte van de woonwijken in kaart worden gebracht. Daarnaast dient het bedrijf een voorstel van een streefwaarde voor de NOx-emissieconcentratie te formuleren. De exploitant dient deze gegevens in 6-voud te bezorgen aan de vergunningverlenende overheid die deze ter kennisgeving, dan wel evaluatie overmaakt aan de AMV, de AMI, de VMM, de ToVo en de OVAM".

3.4. Tegen dit deputatiebesluit worden elf bestuurlijke beroepen ingesteld bij de Vlaamse regering.

3.5. In het kader van de beroepsprocedure worden een aantal adviezen uitgebracht, met name door de afdeling Stedenbouwkundig Beleid en Onroerend Erfgoedbeleid, het Vlaams Energieagentschap, de afdeling Ecologisch Toezicht van de Vlaamse Milieumaatschappij, de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij, de dienst MER van de afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid, de afdeling Milieuvergunningen, de afdeling Lucht, Hinder, Milieu en Gezondheid en de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie.

Al deze adviezen zijn gunstig of voorwaardelijk gunstig over de aanvraag.

3.6. Met het thans bestreden besluit van 29 juni 2011 verklaart de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur de ingediende beroepen gedeeltelijk gegrond. De voormelde bijzondere vergunningsvoorwaarde wordt vervangen door de volgende voorwaarde :

> "De exploitant laat jaarlijks een evaluatie maken van de NOx-emissies door een erkend deskundige voor het opstellen van milieueffectrapporten in de discipline 'Lucht' en toetst dit resultaat aan de streefwaarde van 120 mg/Nm^3 (jaargemiddelde); indien deze streefwaarde niet gehaald wordt, wordt er gezocht naar verdere maatregelen teneinde te kunnen voldoen aan deze streefwaarde. Deze jaarlijkse evaluatie wordt steeds ter kennisgeving overgemaakt aan de afdeling Milieu-inspectie".

De overige bepalingen van het beroepen deputatiebesluit worden bevestigd.

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

4. In een eerste middel wordt de schending aangevoerd van de artikelen 11, § 1, en 27 van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning (hierna : milieuvergunningsdecreet), de artikelen 5, § 2, 17 en 52 van het besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (hierna : Vlarem I) en de "regels van het openbaar onderzoek", van de materiële motiveringsplicht en van het zorgvuldigheids- en het rechtszekerheidsbeginsel.

De verzoekers doen gelden dat een milieuvergunning werd verleend die tevens betrekking heeft op de indelingsrubrieken 2.3.4.1, e), en 2.3.9, a), van de indelingslijst bij Vlarem I, terwijl deze rubrieken initieel niet behoorden tot het voorwerp van de ingediende aanvraag. Bijgevolg, zo stellen de verzoekers, voldeed de vergunningsaanvraag niet aan de voorgeschreven regels en werd zij niet volledig aan het openbaar onderzoek onderworpen. Zij wijzen er voorts op dat deze kritiek reeds aangevoerd werd in hun administratief beroepschrift en dat in de bestreden beslissing geen of minstens geen afdoende redengeving is terug te vinden waarom de verwerende partij deze argumenten niet heeft bijgetreden.

5. De verwerende partij antwoordt dat de toepasselijke indelingsrubrieken reeds tijdens het openbaar onderzoek werden aangepast, dat deze aanpassing geen relevantie heeft vermits de aangevraagde activiteit niet werd gewijzigd, dat initieel rubriek 2.3.4.4 werd aangevraagd en nadien de rubrieken 2.3.4.1, e), en 2.3.9, a), werden toegevoegd, dat deze drie rubrieken in de beroepen beslissing van de deputatie allemaal aan één activiteit worden toegewezen, dat het voorwerp van de aanvraag derhalve nooit werd gewijzigd en dat in de motivering van het thans bestreden ministerieel besluit er terecht wordt op gewezen dat de

activiteit op zich wel degelijk deel uitmaakte van het openbaar onderzoek en dat het verlenen van een vergunning voor twee bijkomende rubrieken louter een vergunningstechnische aangelegenheid betreft.

6. In hun memorie van wederantwoord dupliceren de verzoekers dat de bewering dat de rubricering werd aangepast tijdens het openbaar onderzoek geen afbreuk doet aan het gegeven dat de bekendmaking van het openbaar onderzoek niet correct is verlopen, dat deze bekendmaking een substantiële wettelijke vormvereiste uitmaakt, dat de potentiële bezwaarindieners immers niet mogen worden misleid omtrent de juiste draagwijdte van de aanvraag en dat de verwerende partij ten onrechte van oordeel was dat de regels van het openbaar onderzoek niet werden geschonden.

7. De tussenkomende partij zet uiteen dat de exploitatie van de afvalverbrandingsoven valt onder rubriek 2.3 van de indelingslijst, dat hoewel de deelrubrieken 2.3.4.1, e), en 2.3.9, a), inderdaad niet expliciet werden vermeld in de vergunningsaanvraag echter tegelijk moet worden vastgesteld dat het voorwerp van de aanvraag in de loop van de vergunningsprocedure niet werd gewijzigd, dat het evident is dat de vergunningsaanvraag tevens betrekking had op de opslag van afvalstoffen aangezien dit essentieel is voor de exploitatie van een afvalverbrandingsoven, dat de opslag van afvalstoffen ook in het milieueffectenrapport (hierna : MER) werd bestudeerd, dat de verzoekers van dit rapport kennis konden nemen en dat de bestreden beslissing op gemotiveerde wijze de problematiek van de ontbrekende vermelding van de deelrubrieken heeft beantwoord.

8. In een laatste memorie stellen de verzoekers dat de toevoeging van de twee rubrieken neerkomt op een substantiële wijziging van de aanvraag, hetgeen des te meer klemt aangezien voor rubriek 2.3.9, a), een voorafgaand advies van de afdeling Toezicht Volksgezondheid vereist is.

Beoordeling

9. Artikel 5, § 2, van Vlarem I bepaalt dat de vergunningsaanvraag alle gegevens moet bevatten die als verplicht zijn aangeduid in het in bijlage 4 bij hetzelfde besluit gevoegde model van vergunningsaanvraagformulier, alsook alle toepasselijke bijlagen die zijn voorgeschreven door dit artikel. Bijlage 4 bij Vlarem I stelt het milieuvergunningsaanvraagformulier vast. Volgens punt C.4 van dit formulier dient voor elk onderdeel van de inrichting de "toepasselijke rubriek of rubrieken (indicatief)" te worden aangegeven.

Vermits de vermelding van de toepasselijke rubriek(en) indicatief is, kan een niet-correcte of niet-volledige aanduiding van deze rubrieken niet leiden tot de vernietiging van de verleende milieuvergunning. De vergunningverlenende overheid kan, precies omwille van het correct toepassen van de regelgeving, bepaalde indelingsrubrieken aan de aanvraag toevoegen of deze corrigeren, voor zover zulks werkelijk overeenstemt met de activiteiten die oorspronkelijk werden aangevraagd. Derhalve wordt niet aangenomen dat de verwerende partij uitspraak heeft gedaan over een onvolledige vergunningsaanvraag.

10. Artikel 11, § 1, van het milieuvergunningsdecreet stelt dat, behoudens andersluidende bepalingen, elke beslissing over een vergunningsaanvraag wordt voorafgegaan door een openbaar onderzoek dat wordt ingesteld volgens de modaliteiten en binnen de termijnen bepaald door de Vlaamse regering.

Het openbaar onderzoek bestaat onder meer uit het ter inzage leggen van de vergunningsaanvraag en zijn bijlagen bij de diensten van het betrokken gemeentebestuur. De ter inzage gelegde stukken moeten derden-belanghebbenden toelaten voldoende inzicht te krijgen in de beoogde exploitatie zodat zij op nuttige wijze hun bezwaarrecht kunnen uitoefenen.

Naar luid van artikel 5, § 2, van Vlarem I moet de aanvraag onder meer aangeven welke passende preventieve maatregelen op basis van de Beste Beschikbare Technieken (hierna : BBT) zullen worden genomen om het effect van het geluid, stralingen, trillingen, lucht-, bodem- en waterverontreiniging en de risico's voor het milieu te voorkomen of te beperken. Overeenkomstig artikel 5, § 3, van hetzelfde besluit dient bij de vergunningsaanvraag voor een inrichting van de klasse 1 of 2 onder meer te worden gevoegd "een situeringsplan (…), waarop de ligging van de gebouwen, de produktie-eenheden, (…) ten opzichte van de aanpalende percelen weergegeven is" en "een of meer uitvoeringsplannen (…) waarop per produktie-eenheid, per opslagplaats, per gebouw en per verdieping, de schikkingen van de installaties, machines, toestellen, apparaten (in voorkomend geval met hun bijhorende motoren en opgave van het vermogen ervan) (…) weergegeven zijn alsmede de als hinderlijk ingedeelde handelingen aangegeven zijn". De verplichte informatieverstrekking die door de bepalingen van Vlarem I wordt opgelegd, beoogt niet alleen de bevoegde overheid in staat te stellen de aan de exploitatie van de inrichting verbonden risico's met kennis van zaken te beoordelen, maar ook de omwonenden de nodige informatie te verschaffen opdat zij met kennis van zaken tijdens het openbaar onderzoek hun bezwaren tegen de geplande inrichting zouden kunnen doen kennen.

De louter juridisch-technische kwalificatie van het voorwerp van de aanvraag in het licht van de indelingsrubrieken die vastgesteld zijn in bijlage 1 bij Vlarem I - meer in het bijzonder de kwestie of de aangevraagde activiteit volledig valt onder één indelingsrubriek dan wel of een combinatie gemaakt moet worden van meerdere indelingsrubrieken - houdt op zich geen essentiële wijziging in van de aangevraagde activiteiten of handelingen. Die kwestie laat immers onverlet dat de aanvraag zelf voldoende gegevens bevat om tot een correcte beoordeling van de te verwachten hinder en risico's over te gaan en om desgevallend de gepaste maatregelen te nemen om de omgevingshinder tot een aanvaardbaar niveau te beperken.

Aangezien de juridisch-technische discussie omtrent de toepasselijke indelingsrubrieken te dezen zonder invloed is geweest op het eigenlijke voorwerp van de exploitatie, de specifieke kenmerken ervan en op de beoordeling van de hinder, maken de verzoekers niet aannemelijk dat zij omtrent het werkelijke voorwerp van de vergunningsaanvraag onvoldoende geïnformeerd of misleid zouden zijn geweest.

11. In de bestreden beslissing wordt het volgende overwogen :

> "Overwegende dat de beroepsindieners opmerken dat er twee rubrieken (namelijk 2.3.4.1.e en 2.3.9.a) van de indelingslijst van titel I van het VLAREM worden vergund, alhoewel deze niet het voorwerp uitmaakten van de aanvraag; dat de activiteit op zich, namelijk installaties voor het verbranden van huishoudelijk afval via twee ovenlijnen met elk een capaciteit van 9 ton per uur, wel het voorwerp uitmaakt van de aanvraag (onder rubriek 2.3.4.4: installaties voor de verbranding van huishoudelijk afval met een capaciteit van meer dan 3 ton per uur, in toepassing van de Europese afvalverbrandingsrichtlijn); dat de twee voornoemde rubrieken geen andere activiteit dan deze bepalen; dat meer bepaald rubriek 2.3.4.1.e betrekking heeft op de opslag en verbranding van niet-gevaarlijke huishoudelijke afvalstoffen en rubriek 2.3.9.a op installaties voor de verwijdering van niet gevaarlijke afvalstoffen, met een capaciteit van meer dan 50 ton per dag; dat de activiteit op zich dus weldegelijk deel heeft uitgemaakt van het openbaar onderzoek; dat het verlenen van de vergunning voor deze twee andere rubrieken, naast de rubriek 2.3.4.4, dus geen schending van het openbaar onderzoek betreft, maar louter een vergunningstechnische aangelegenheid".

Aldus blijkt dat de verwerende partij wel degelijk heeft geantwoord op het beroepsargument dat de verzoekers naar voren hebben gebracht. Zoals reeds sub 9 en 10 werd vastgesteld, is de uitdrukkelijk opgegeven redengeving niet onwettig.

Het eerste middel is ongegrond.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

12. In een tweede middel wordt de schending ingeroepen van de artikelen 9, 18 en 23, § 2, van het milieuvergunningsdecreet, van artikel 30, § 1, eerste lid, 6°, c), van Vlarem I en van het rechtszekerheidsbeginsel.

De verzoekers betogen dat inzake de NOx-uitstoot een milieuvoorwaarde werd opgelegd die niet voldoende nauwkeurig is en die niet kan waarborgen dat mens en leefmilieu voldoende beschermd zullen zijn. Het betreft, zo stellen zij, een voorwaarde die hetzij de uitvoerbaarheid van de vergunning beperkt, hetzij verplicht aan de overheid inlichtingen te verschaffen omtrent nog ongekende maar voor het verlenen van de vergunning relevante gegevens, terwijl, buiten het geval van een vergunning op proef, een vergunning niet zo mag worden opgesteld dat de overheid of de exploitant nog over een beoordelingsmarge beschikt met betrekking tot de vraag of de vergunning al of niet verworven is of met betrekking tot de naleving van de voorwaarden. De verzoekers betogen voorts dat zij in hun administratief beroep hebben gepleit voor een SCR-installatie ("Selective Catalytic Reduction"), maar dat in het bestreden besluit wordt geopteerd voor het behoud van de SNCR-installatie ("Selective Non Catalytic Reduction"), die op het vlak van de NOx-emissies minder gunstig is. Zij beklemtonen ten slotte dat in hun beroepschrift een NOx-uitstoot van 100 mg/Nm³ als daggemiddelde werd vooropgesteld.

13. De verwerende partij stelt daar tegenover dat de door de deputatie van de provincie Antwerpen opgelegde emissienorm werd omgevormd tot een controlenorm, waarbij een streefnorm wordt vooropgesteld van 120 mg/Nm³ en dat in bijkomende maatregelen wordt voorzien mocht deze norm niet worden gehaald. Zij wijst erop dat deze streefnorm - aan de overschrijding zou immers geen sanctie zijn verbonden - strenger is dan de reglementair vastgestelde norm in artikel 5.2.3bis.1.15 van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni

1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (hierna : Vlarem II) die 150 mg/Nm³ als daggemiddelde en 125 mg/Nm³ als jaargemiddelde voorschrijft.

14. Volgens de tussenkomende partij staat het de vergunningverlenende overheid vrij om bijzondere exploitatievoorwaarden op te leggen voor zover aan de voorwaarden van Vlarem II is voldaan, hetgeen te dezen het geval is. Een proefvergunning, zoals de verzoekers eisen, is er op gericht proefondervindelijk na te gaan welke de impact is van een inrichting. Te dezen staat het evenwel buiten twijfel dat de bevoegde autoriteiten een bijzondere en vergaande kennis van de milieu-impact van de afvalverbrandingsoven hebben en dat het opleggen van een bijzondere exploitatievoorwaarde daarvan een bewijs is. Die voorwaarde heeft enkel tot doel één gevolg voor het milieu dat uitgaat van de verbrandingsoven, met name de uitstoot van NOx-emissies, nog verder te reduceren. De opgelegde streefwaarde van 120 mg/Nm³ (jaargemiddelde) strekt ertoe de in Vlarem II gestelde emissiewaarden (daggemiddelden en halfuurgemiddelden) met nog grotere inzet te doen nastreven. Het doel van de opgelegde bijzondere voorwaarde is derhalve enkel de lat, voor wat betreft de emissie van NOx, nog hoger te leggen in vergelijking met de door Vlarem II vastgestelde sectorale emissiegrenswaarde. Uit de relevante passages in het MER en de bestreden beslissing blijkt volgens de tussenkomende partij dat de bekritiseerde bijzondere voorwaarde grondig werd voorbereid en omstandig gemotiveerd, en dat de verwerende partij terecht de toepassing van de SCR-techniek niet heeft weerhouden. De verzoekers halen volgens haar ten onrechte data in verband met technische storingen en defecten, normoverschrijdingen en ongeldige daggemiddelden aan om te besluiten dat de omwonenden wel degelijk aan deze bij wijlen veel te hoge, en op dat ogenblik acuut gezondheidsbedreigende, emissies zijn blootgesteld. Uit een technisch rapport van 2009 blijkt dat er geen normoverschrijdingen met betrekking tot daggemiddelden werden vastgesteld. Voor wat betreft de halfuurgemiddelden deden zich evenmin overschrijdingen voor, uitgezonderd de waarde "totaal organische koolstof".

Beoordeling

15. De bestreden milieuvergunning werd niet alleen afhankelijk gesteld van de naleving van de bekritiseerde bijzondere milieuvoorwaarde, maar ook van een reeks algemene en sectorale exploitatievoorwaarden. Tot die sectorale exploitatievoorwaarden behoren onder meer de voorwaarden opgenomen in subafdeling 5.2.3bis.1 van Vlarem II (algemeen geldende voorwaarden voor verbrandings- en meeverbrandingsinstallaties). Artikel 5.2.3bis.1.15 van Vlarem II geeft voor onder andere stikstofoxiden (NOx, uitgedrukt in NO_2) op welke emissiegrenswaarden gelden. Voor bestaande verbrandingsinstallaties met een nominale capaciteit van meer dan 6 ton/uur, wat te dezen het geval is, gelden halfuurgemiddelden van 400 (A 100 %) en 200 (B 97 %) en daggemiddelden van 200. Deze normen, die emissiegrenswaarden zijn, zijn duidelijk, controleerbaar en afdwingbaar.

Aldus laat de verleende milieuvergunning aan de exploitant geen vrijheid inzake de emissie van NOx. Evenmin is er op dit punt sprake van onduidelijke of vage exploitatievoorwaarden die uitsluiten dat er bij miskenning van de geldende milieunormen sanctionerend kan worden opgetreden. In de gegeven omstandigheden bestond er voor de verwerende partij ook geen dwingende reden om de gevraagde vergunning slechts op proef te verlenen.

In de bestreden beslissing wordt overigens uitdrukkelijk gesteld dat "de emissiemeetresultaten van het laatste volledige jaar (2009) van zowel de continue metingen, als van de puntmetingen bij de aanvraag zijn gevoegd" en dat "hieruit blijkt dat er voldaan wordt aan de vigerende emissiegrenswaarden". De verzoekers tonen niet aan dat deze beschouwingen feitelijk onjuist zijn.

16. Naast de algemene en sectorale voorwaarden die krachtens Vlarem II van toepassing zijn, legt de bestreden beslissing bijkomend de volgende bijzondere voorwaarde op :

"De exploitant laat jaarlijks een evaluatie maken van de NOx-emissies door een erkend deskundige voor het opstellen van milieueffectrapporten in de discipline 'Lucht' en toetst dit resultaat aan de streefwaarde van 120 mg/Nm^3 (jaargemiddelde); indien deze streefwaarde niet gehaald wordt, wordt er gezocht naar verdere maatregelen teneinde te kunnen voldoen aan deze streefwaarde. Deze jaarlijkse evaluatie wordt steeds ter kennisgeving overgemaakt aan de afdeling Milieu-inspectie".

Het opleggen van deze voorwaarde wordt als volgt gemotiveerd :

"Overwegende dat er door de exploitant op de hoorzitting van de provinciale milieuvergunningscommissie werd aangegeven dat een verdere optimalisatie van de SNCR (en dus een verdere reductie van de uitstoot van stikstofoxides) nog mogelijk is door een betere beheersing van de juiste hoeveelheid ureum op het juiste ogenblik; dat er in de bestreden beslissing als bijzondere voorwaarde werd opgelegd dat binnen één jaar na de vergunningverlening de huidige SNCR techniek technisch moet worden geoptimaliseerd en toegepast zodat de NOx-emissies dalen; dat dit moet worden aangetoond aan de hand van een nieuwe modellering waarbij de immissiebijdrages ter hoogte van de woonwijken in kaart worden gebracht; dat daarnaast het bedrijf een voorstel van een streefwaarde voor de NOx-emissieconcentratie moet formuleren; dat de beroepsindieners stellen dat het bedenkelijk en moreel verwerpelijk is om het aan de exploitant over te laten om te bepalen hoeveel NOx de betrokken inrichting mag uitstoten;

Overwegende dat het aangewezen is dat voormelde maatregelen om de NOx-emissies te reduceren, worden bepaald en vastgelegd door een erkend deskundige in de discipline 'lucht'; dat dit werd opgevraagd bij de exploitant door de afdeling Milieuvergunningen; dat op 21 februari 2011 een rapport 'Bepaling van de invloed van de NOx-emissies van de installaties van ISVAG op de omliggende woongebieden door middel van IFDM modellering' van 2 februari 2011, opgesteld door een erkend deskundige in de discipline 'lucht', digitaal werd ontvangen; dat een gehandtekende versie van deze studie werd overhandigd op de gewestelijke milieuvergunningscommissie van 1 maart 2011; dat in dit rapport wordt gesteld dat uit de BREF blijkt dat bij het behalen van de streefwaarde van 120 mg/Nm^3 de emissies van de installatie voldoen aan de strengste BREF-waarde; dat ISVAG ondertussen de werking van de huidige SNCR-techniek heeft geoptimaliseerd; dat op basis van de BREF en de resultaten van de optimalisatietesten die werden uitgevoerd door ISVAG in 2009 en 2010 (waarbij een gemiddelde emissie over deze twee jaren van 120 mg/Nm^3 werd bekomen), er een streefwaarde van 120 mg/Nm^3 op jaarbasis wordt voorgesteld;

Overwegende dat het Vlaamse Gewest de doelstellingen van de NEC-richtlijn (Richtlijn nummer 2001/81/EG van 23 oktober 2001 van het Europees Parlement en de Raad inzake nationale emissieplafonds voor bepaalde

luchtverontreinigde stoffen) moet halen; dat de reductie van NOx niet alleen belangrijk is in het kader van de NEC-richtlijn, maar ook in het kader van de Europese Richtlijnen rond luchtkwaliteit (zowel voor wat betreft NOx als voor wat betreft fijn stof); dat de immissieconcentraties van deze beide parameters een aandachtspunt zijn voor het beleid, in het bijzonder in de omgeving van de stad Antwerpen; dat het daarom en gelet op de conclusie van voormelde studie aangewezen is om het volgende als bijzondere voorwaarde op te leggen: de exploitant laat jaarlijks een evaluatie maken van de NOx-emissies door een erkend deskundige voor het opstellen van milieueffectrapporten in de discipline 'Lucht' en toetst dit resultaat aan de streefwaarde van 120 mg/Nm^3 op jaarbasis; indien deze streefwaarde niet gehaald wordt, wordt er gezocht naar verdere maatregelen teneinde te kunnen voldoen aan deze streefwaarde".

De vergunningverlenende overheid handelt niet onwettig of kennelijk onredelijk door via een bijzondere vergunningsvoorwaarde te voorzien in een streefwaarde die strenger is dan de grenswaarde van Vlarem II en door verdere maatregelen te eisen indien deze streefwaarde niet zou worden bereikt. De betrokken voorwaarde is overigens ook duidelijk en sanctioneerbaar : indien niet voldaan wordt aan de streefwaarde van 120 mg NOx/Nm^3 (jaargemiddelde), hetgeen voorwerp van evaluatie zal zijn door een deskundige, moet de exploitant verdere maatregelen nemen teneinde te kunnen voldoen aan deze streefwaarde.

17. In zoverre de verzoekers doen gelden dat de bestaande SNCR-installatie had moeten worden vervangen door een SCR-installatie, stelt de Raad van State vast dat uit geen enkele wettelijke bepaling dergelijke verplichting voortvloeit. Deze kwestie behoort aldus tot de appreciatiebevoegdheid van de vergunningverlenende overheid.

Het is niet kennelijk onredelijk dat de verwerende partij, op grond van de reeds eerder aangehaalde vaststelling dat met de bestaande SNCR-installatie de wettelijk voorgeschreven emissienormen worden gehaald, beslist dat de omschakeling naar een SCR-installatie niet vereist is om de hinder tot een aanvaardbaar niveau te beperken.

Het tweede middel is ongegrond.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

18. De verzoekers voeren de schending aan van de artikelen 2, lid 1 en 5 tot 10 , samen gelezen met bijlage I, punt 11, a), van richtlijn 85/337/EEG van 27 juni 1985 van de Raad betreffende de milieu-effectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten, zoals gewijzigd door richtlijn 97/11/EG van 3 maart 1997, van de artikelen 4.14, 4.2.8, 4.3.1, 4.3.2 en 4.3.7, § 1, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna : milieubeleidsdecreet), van het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel, de materiële motiveringsplicht en van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna : motiveringswet).

De verzoekers stellen dat het project-MER geen voldoende onderzoek naar de locatiealternatieven bevat.

19. De verwerende partij antwoordt dat een project-MER werd opgesteld, dat dit MER over zeventien bladzijden de alternatieven onderzoekt en dat het advies van de dienst MER van 10 februari 2011 omstandig op de conclusies van het MER ingaat. Voorts betoogt de verwerende partij dat de Raad van State zich bij de beoordeling van een gespecialiseerd MER veeleer terughoudend dient op te stellen en dat het milieubeleidsdecreet niet vermeldt dat alle locatiealternatieven moeten worden onderzocht.

20. De tussenkomende partij doet gelden dat zowel de Europese als de Vlaamse regelgeving enkel verplichten tot een schets van de voornaamste alternatieven en dat de opstellers van het MER bijzonder zorgvuldig te werk zijn gegaan bij het onderzoek van de locatiealternatieven. Voorts sluit de tussenkomende partij zich aan bij de stelling dat niet zonder meer kan worden gesteld dat de evaluatie van alternatieve locaties steeds deel moet uitmaken van

een project-MER; slechts indien een dergelijk alternatief beschikbaar is en zowel beantwoordt aan het doel van de initiatiefnemer als aan de krachtlijnen vermeld in het "Richtlijnenboek voor het opstellen en beoordelen van milieueffectenrapporten", kan dit door de exploitant in aanmerking worden genomen. Indien dergelijke alternatieven echter niet beschikbaar zijn, zal het projectvoorstel de milieueffecten op de voorgestelde locatie moeten beoordelen en zal moeten worden nagegaan of deze effecten voldoende kunnen worden gemilderd.

21. In hun laatste memorie voegen de verzoekers nog toe dat de in voorliggend geval gevolgde werkwijze artikel 4.3.7, § 1, 1°, d) en e), van het milieubeleidsdecreet tot dode letter maakt.

Beoordeling

22. Artikel 4.3.7, § 1, 1°, d) en e), van het milieubeleidsdecreet luidt als volgt :

> "Tenzij anders bepaald in de beslissing, bedoeld in artikel 4.3.5, § 1, bestaat het project-MER uit ten minste volgende onderdelen:
> 1° een algemeen deel dat de volgende informatie bevat:
> (…);
> d) een schets van de beschikbare alternatieven voor het project of onderdelen ervan; onder meer inzake doelstellingen, locaties en wijze van uitvoering of inzake de bescherming van het milieu;
> e) een vergelijking tussen het voorgenomen project en de beschikbare alternatieven die de redelijkerwijze onderzocht kunnen worden, alsmede de redenen voor de selectie van de te onderzoeken alternatieven".

Uit die bepaling blijkt dat wat betreft de beschikbare alternatieven, onder meer op het vlak van de locatie, het MER in beginsel een "schets" dient te bevatten en dat het moet gaan om alternatieven die redelijkerwijze kunnen worden onderzocht. Uit de tekst van deze bepaling kan niet worden afgeleid dat steeds een omstandig onderzoek moet worden gewijd aan de alternatieven. Ook in artikel 5, punt 3, vierde gedachtestreepje van voormelde

richtlijn 85/337/EEG staat te lezen dat een MER "een schets van de voornaamste alternatieven die de opdrachtgever heeft onderzocht, met opgave van de voornaamste motieven voor zijn keuze, met inachtneming van de milieu-effecten" dient te omvatten.

23. Het MER dat in voorliggende zaak werd opgesteld besteedt uitgebreid aandacht aan het "Alternatievenonderzoek". Punt 3.5.6 van dit MER (p. 33-34) is specifiek gewijd aan de locatiealternatieven.

Daar staat te lezen wat volgt :

"3.5.6 Locatiealternatieven

Vanzelfsprekend kan binnen de vergunningsaanvraag, voor wat betreft de locatiealternatievenonderzoek, niet voorbij gegaan worden aan de bestaande installatie en de vergunningen o.m. verleend op 07.07.1994 (en waarbij toendertijd reeds de afweging m.b.t. de locatiealternatieven heeft plaatsgevonden daar deze ook voorzien was in de destijds bestaande regelgeving). Er moet worden vastgesteld dat zich geen nieuwe ontwikkelingen of omstandigheden hebben voorgedaan sinds de toegestane vergunning, die van aard zijn te twijfelen aan de geschiktheid van de huidige locatie.

Het voor handen zijn van de beschikbare locatiealternatieven voor een bestaand project welke redelijkerwijze onderzocht moeten worden binnen het kader van de hervergunningsaanvraag, wordt vanzelfsprekend beïnvloed door de bestaande installatie die in 1999 vernieuwd werd en die nog niet afgeschreven is.

Voor ISVAG zijn er op dit ogenblik geen beschikbare alternatieven qua locatie.

Het kan niet de bedoeling zijn om binnen de MER voor een hervergunningsaanvraag van een bestaand project eenzelfde beoordeling uit te voeren naar locatiealternatieven als de beoordeling die moet gemaakt worden bij de ontwikkeling van een nieuwe activiteit op een nog te bepalen plaats wanneer de mogelijkheden veel ruimer zijn".

De voor de beoordeling van het middel relevante motieven van het bestreden besluit luiden als volgt :

"Overwegende dat het MER werd opgesteld door een team van erkende deskundigen voor het opstellen van milieueffectrapporten; dat uit het MER blijkt dat er werd gebruik gemaakt van de Richtlijnenboeken van de dienst Milieueffectrapportage voor het uitwerken van de verschillende disciplines;

Overwegende dat er in de beslissing over het uiteindelijke project-MER

werd getoetst overeenkomstig artikel 4.3.8, §2, van het DABM:

- aan de beslissing, bedoeld in artikel 4.3.5, § 1;
- in voorkomend geval aan de overeenkomstig artikel 4.3.6, § 3, door haar verstrekte aanvullende bijzondere richtlijnen;
- aan de overeenkomstig artikel 4.3.7 vereiste gegevens;

dat de dienst Mer hierbij tot de vaststelling kwam dat de in het project-MER opgenomen informatie voldeed aan deze bepalingen en dit ook bevestigde in het goedkeuringsverslag (PRMER-391-GK van 2 juli 2010);

Overwegende dat de beroepsindieners tevens verwijzen naar het uittreksel van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Aartselaar van 23 augustus 2010; dat in wat volgt in extenso wordt ingegaan op de opmerkingen op het project-MER die in voormeld document worden geformuleerd en waarop het beroepschrift is gebaseerd:

(…)

Wat betreft het onderzoeken van locatie- en verwerkingsalternatieven moet worden opgemerkt dat artikel 4.3.7 van het DABM vermelding maakt van 'beschikbare alternatieven voor het project of onderdelen ervan'. Over de selectie van alternatieven meldt het 'Richtlijnenboek voor het opstellen en beoordelen van milieueffectenrapporten, Deel 2: Algemene methodologische aspecten' meer in het bijzonder:

'- alternatieven worden aangereikt door overleg tussen de initiatiefnemer, deskundigen en bevoegde instanties en derden;
- alternatieven worden geformuleerd, als ze beantwoorden aan het doel van de initiatiefnemer en in belangrijke mate de nadelige gevolgen voor het milieu wegnemen of verminderen;
- de selectie van alternatieven gebeurt op basis van technische haalbaarheid en veiligheidsaspecten; de kostenoverweging kan ook een rol spelen, maar is niet doorslag gevend;
- het BBT principe is van belang voor het selecteren van een alternatief;
- bij industriële projecten is het belangrijk verschillende technieken met betrekking tot de preventie van afval en emissies op te nemen als alternatieven: er dient gestreefd te worden naar een optimale balans, gegeven de doelstelling, in termen van emissies en lozingen naar bodem, water, lucht en geluid en indirect naar mens, fauna, flora en landschap in functie van het minimaliseren van milieuschade';

Op basis hiervan kan dus niet zomaar worden gesteld dat de evaluatie van alternatieve locaties steeds deel moet uitmaken van een project-MER. Alleen indien een dergelijk alternatief beschikbaar is, beantwoordt aan het doel van de initiatiefnemer en bovendien beantwoordt aan de hierboven vermelde krachtlijnen, kan dit door de exploitant in aanmerking worden genomen.

Indien dergelijke (locatie)alternatieven niet beschikbaar zijn, zal het projectvoorstel op zich op milieueffecten moeten worden beoordeeld en nagegaan in hoeverre dit aanleiding kan geven tot aanzienlijke gevolgen voor het leefmilieu en desgevallend, of deze dan voldoende kunnen worden gemilderd teneinde aan de wettelijke normen te kunnen voldoen. Op basis hiervan moet dan door de vergunningverlenende overheid een beslissing worden genomen. Aan dit alles is voldaan".

24. Uit wat voorafgaat blijkt dat in het MER in essentie wordt gesteld dat er in het verleden reeds milieuvergunningen werden verleend en dat er toen al een onderzoek van de locatiealternatieven heeft plaatsgevonden. Er deden zich geen nieuwe ontwikkelingen of omstandigheden voor die van aard zijn om te twijfelen aan de geschiktheid van de huidige locatie, en er zijn geen alternatieven qua beschikbare locatie, aldus de stellers van het MER. Na een gunstig advies van de dienst MER treedt de verwerende partij die zienswijze bij, en stelt zij dat een evaluatie van alternatieve locaties niet steeds deel moet uitmaken van het MER en dat zulks enkel aangewezen is indien een alternatief beschikbaar is dat beantwoordt aan het doel van de initiatiefnemer en bovendien aan een aantal algemene methodologische krachtlijnen van het richtlijnenboek voor het opstellen en beoordelen van milieueffectenrapporten. Deze zienswijze druist niet in tegen artikel 5, punt 3, vierde gedachtestreepje, van voormelde richtlijn 85/337/EEG, noch tegen artikel 4.3.7, § 1, 1°, d) en e), van het milieubeleidsdecreet. Deze bepalingen vereisen immers niet dat er steeds een onderzoek naar de locatiealternatieven moet worden gevoerd en nog minder wanneer er in het verleden reeds een dergelijk onderzoek heeft plaatsgevonden waarbij gebleken is dat er geen locatiealternatieven zijn. Artikel 4.3.7, § 1, 1°, d) en e), van het milieubeleidsdecreet spreekt over de "beschikbare" (locatie)alternatieven. Met die termen wordt aangegeven dat een onderzoek naar alternatieven slechts dient plaats te vinden indien die er ook daadwerkelijk zijn. Het is dan ook niet kennelijk onredelijk om niet nogmaals een onderzoek naar mogelijke locatiealternatieven te eisen indien dergelijk onderzoek in het verleden heeft plaatsvonden en de omstandigheden sedertdien niet substantieel gewijzigd zijn.

Het derde middel is ongegrond.

D. Vierde middel

Standpunt van de partijen

25. Een vierde middel leiden de verzoekers af uit de schending van

de artikelen 9 en 23, § 2, van het milieuvergunningsdecreet, de artikelen 30, § 1, eerste lid, 4°, en 52, 3°, van Vlarem I en van de artikelen 2 en 3 van de motiveringswet, "doordat niet afdoende gemotiveerd wordt waarom de talrijke bezwaren niet werden ingewilligd, terwijl de in het middel vermelde bepalingen de vergunningverlenende overheid verplichten om in haar beslissing de redenen te vermelde waarom met bezwaren geen rekening wordt gehouden of adviezen niet worden gevolgd".

De verzoekers zetten uiteen dat de verwerende partij niet heeft geantwoord op de bezwaren dat de installatie niet wordt geëxploiteerd volgens de BBT, dat de vervuiling bovenop de al bestaande vervuiling van het autoverkeer komt en dat geen rekening is gehouden met de impact van een nabijgelegen bedrijvencomplex.

26. De verwerende partij antwoordt dat er in hoofde van de overheid geen verplichting bestaat om alle argumenten van een beroepsindiener systematisch te beantwoorden en dat zij enkel de motieven dient weer te geven waarop haar beslissing steunt. Vermits er een reglementaire emissienorm bestaat moet volgens de verwerende partij niet worden geantwoord op de vraag van de verzoekers waarom niet een veel strengere emissienorm wordt gehanteerd. Voorts betoogt de verwerende partij dat er geen normen bestaan om een heel gebied te beoordelen. Meer zelfs, het zou niet mogelijk zijn een milieuvergunning te weigeren op grond van de vage bewering dat er in de buurt al genoeg vervuiling aanwezig is.

27. In hun memorie van wederantwoord dupliceren de verzoekers dat in het jaarverslag "luchtkwaliteit in het Vlaamse gewest 2010" de Vlaamse Milieumaatschappij vaststelt dat in de Antwerpse agglomeratie en in de Antwerpse haven het jaargemiddelde stikstofdioxiden (NO_2) de jaargrenswaarde overschrijdt, dat ook op andere verkeersintensieve locaties sprake is van een overschrijding, dat voor fijn stof de Europese doelstellingen slechts ten dele worden gehaald, dat naar aanleiding van het openbaar onderzoek over het ontwerp van luchtkwaliteitsplan

stikstofdioxide (NO_2) de bevoegde minister heeft meegedeeld dat de NO_2-normen in de Antwerpse haven en de Antwerpse agglomeratie worden overschreden, dat zware Europese boetes dreigen en dat ook de gemeente Aartselaar reeds lange tijd stikstofreducerende maatregelen bij de afvaloven vraagt.

28. De tussenkomende partij verwijst naar de weerlegging van het tweede middel, waar in extenso de problematiek van de luchtemissies wordt behandeld en, specifiek wat betreft de problematiek van het wegverkeer, naar het MER-rapport.

29. In hun laatste memorie benadrukken de verzoekers dat het niet is omdat de exploitatie van de verbrandingsoven op zichzelf onder de NOx-grenswaarde blijft, dat niet moet worden gekeken naar de verenigbaarheid en bestaanbaarheid ervan met de ruimtelijke omgeving.

Beoordeling

30. De artikelen 2 en 3 van de motiveringswet, die te dezen van toepassing is, bepalen dat de motivering van een bestuursbeslissing de juridische en feitelijke overwegingen moet vermelden die aan de beslissing ten grondslag liggen en dat deze motivering afdoende moet zijn, wat betekent dat de aangehaalde redenen moeten volstaan om de beslissing te dragen. Een motivering is afdoende wanneer deze de bestuurde redelijkerwijze in staat stelt te begrijpen op grond van welke feitelijke en juridische gegevens de beslissing is genomen, de bestuurde aldus met kennis van zaken desgevallend tegen deze beslissing in rechte kan optreden en de Raad van State in staat stelt de hem opgedragen wettigheidscontrole uit te oefenen. De motiveringsplicht houdt in dat de motivering duidelijk is, niet tegenstrijdig, juist, pertinent, concreet en precies. Zij moet in rechte en in feite evenredig zijn aan het belang van de beslissing.

Wanneer een administratieve overheid zoals te dezen een beslissing neemt als beroepsorgaan, houdt de formele motiveringsverplichting in

dat uit de beslissing van het beroepsorgaan blijkt dat de argumentatie van de betrokkene daadwerkelijk in de besluitvorming is betrokken. Het is evenwel niet vereist dat de administratieve overheid, in tegenstelling tot een jurisdictioneel orgaan, alle door de beroeper opgeworpen argumenten beantwoordt. Het is noodzakelijk, doch voldoende, dat de beslissing duidelijk en omstandig de redenen doet kennen die haar verantwoorden en waaruit kan worden afgeleid waarom de in beroep verdedigde stellingen niet worden aangenomen.

31. Zoals bij de beoordeling van het tweede middel is gebleken, wordt in de bestreden beslissing uitvoerig stil gestaan bij de problematiek van de NOx-emissies : de algemene en sectorale voorwaarden van Vlarem II zijn van toepassing waardoor de uitstoot onderworpen is aan grenswaarden, deze emissienormen worden blijkens de motivering van de bestreden beslissing gehaald, bijkomend wordt een streefwaarde van 120 mg NOx/Nm³ vooropgesteld en dringen verdere maatregelen zich op indien deze streefwaarde niet zou worden gehaald. Bovendien heeft de verwerende partij erop gewezen dat de NOx-concentratie vele malen kleiner is dan de toetsingswaarde die de Wereldgezondheidsorganisatie vooropstelt en dat er voor de parameter NOx een beperkte tot verwaarloosbare invloed zal zijn op de woonwijken en woonkernen. Ten slotte wordt in de bestreden beslissing uitdrukkelijk overwogen dat de "DeNOx-installatie (SNCR, selectieve niet-katalytische reductie)" een "beste beschikbare techniek betreft volgens de Europese BREF-studie 'Waste Incineration' van 2006".

Hoewel in de bestreden beslissing niet expliciet en in extenso wordt ingegaan op de vervuiling door het autoverkeer op de A12 en op de nadelige milieueffecten van een nabijgelegen bedrijventerrein, heeft de verwerende partij op voldoende wijze aangegeven waarom de argumenten van de beroepsindieners niet worden bijgetreden, temeer omdat de vergunningverlenende overheid haar onderzoek in de eerste plaats moet richten op de vergunningsaanvraag zelf, en niet op de hinder die toegeschreven wordt aan andere hinderlijke activiteiten of aan het autoverkeer in de omgeving.

Het vierde middel is ongegrond.

E. Vijfde middel

Standpunt van de partijen

32. De verzoekers roepen in een vijfde middel de schending in van artikel 23, derde lid, 4°, van de Grondwet, doordat de exploitatie van de vergunde afvalverbrandingsoven leidt tot een ernstige verstoring van het leefmilieu en aantasting van hun woonkwaliteit en gezondheid.

33. De verwerende partij repliceert dat van een schending van het standstillbeginsel slechts sprake kan zijn indien er voor de vermindering van het beschermingsniveau geen redenen voorhanden zijn die verband houden met het algemeen belang en indien de overheid niet is overgegaan tot het zorgvuldig afwegen van alle betrokken belangen. In de mate dat de schending van artikel 23 van de Grondwet wordt ingeroepen zou het middel niet ontvankelijk zijn omdat die bepaling subjectieve rechten waarborgt die overeenkomstig artikel 144 van de Grondwet tot de uitsluitende bevoegdheid van de rechtscolleges van de rechterlijke orde behoren.

34. In hun laatste memorie benadrukken de verzoekers dat hun leefkwaliteit en gezondheid in het verleden onmiskenbaar werd aangetast door de aanzienlijke rookgasemissies en de soms sterke overschrijdingen van de geldende emissienormen.

Beoordeling

35. Het door de verzoekers ingeroepen artikel 23 van de Grondwet heeft geen directe werking. Luidens bedoelde grondwetsbepaling moet het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu immers worden gewaarborgd door de wet of het decreet. Aangezien de wettigheid van een individueel

milieuvergunningsbesluit niet rechtstreeks getoetst kan worden aan de geschonden geachte bepaling, kan het middel niet leiden tot de nietigverklaring van de bestreden beslissing.

36. In het opschrift van het middel halen de verzoekers ook de artikelen 2 en 3 van de motiveringswet aan. In de uiteenzetting van het middel wordt echter niet duidelijk gemaakt waarom de aangehaalde bepalingen geschonden zijn.

Het vijfde middel is niet ontvankelijk.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekers worden verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 700 euro, elk voor een vierde.

De tussenkomende partij wordt verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 125 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zeventien september tweeduizend dertien, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Luc Hellin,	kamervoorzitter,
Eric Brewaeys,	staatsraad,
Peter Sourbron,	staatsraad,

bijgestaan door

Elisabeth Impens,	griffier.

De griffier	**De voorzitter**
Elisabeth Impens	**Luc Hellin**